

NOTA DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul prezentului proiect de act normativ

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative privind regimul străinilor în România

Secțiunea a 2 – a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Ca principal instrument legislativ utilizat în activitatea desfășurată de autoritățile naționale competente în materie de vize și cu atribuții în gestionarea aspectelor legate de admisia străinilor pe teritoriul României, în special de la data aderării la Uniunea Europeană, *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare* a fost actualizată în mod constant, pentru a răspunde cerințelor instituite prin politica uniformă de vize, precum și pentru a îngloba recomandările în domeniu, înaintate de Comitetul de evaluare Schengen. Modificările și completările aduse actului normativ în decursul timpului au vizat îmbunătățirea politicii naționale de vize, alinierea constantă a dispozițiilor naționale în materie, la prevederile legislației europene, înscrierea politicii naționale în domeniu, într-un cadru cât mai coerent, cu urmărirea, în fiecare punct, a asigurării condițiilor propice pentru consolidarea măsurilor de prevenire a migrației ilegale și a riscurilor la adresa securității naționale. Aceleași principii au stat inclusiv la baza modificărilor și completărilor aduse prin *Articolul III din Legea nr.157/2011 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind regimul străinilor în România, cu modificările și completările ulterioare*, care creează cadrul juridic necesar aplicării directe a prevederilor *Regulamentului (CE) nr.810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 cu modificările și completările ulterioare (Codul comunitar de vize)*, dar ale cărui dispoziții, însă, nu au fost puse în aplicare de către România, până în prezent, acestea fiind inerente activității ce urmează a fi desfășurată în materia vizelor, de la data unei decizii a Consiliului cu privire la punerea integrală în aplicare a acquis-ului Schengen de către România.

Ca urmare a monitorizării activității în materie de vize desfășurată la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României, de la data modificării și completării *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, în anul 2011, ținând cont de diverse situații întâlnite în practică, de alte recomandări ale Comitetelor de evaluare Schengen, înaintate Statelor Membre supuse misiunilor de evaluare, în acest interval, precum și din dorința de a perfecționa cadrul normativ național în perspectiva punerii integrale a dispozițiilor acquis-ului Schengen în domeniu, pentru a susține, *inter alia*, familiarizarea personalului cu atribuții consulare din cadrul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, cu prevederile legislației uniforme în domeniul vizelor, s-a conturat

oportunitatea promovării unor noi propuneri de modificare și completare a actului normativ menționat.

În egală măsură, având în vedere o parte dintre modificările propuse în legătură cu prevederile *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, cum ar fi, asimilarea noțiunii de viză de tranzit, cu noțiunea de viză de scurtă ședere, pentru alinierea la dispozițiile politicii uniforme de vize, s-a conturat și necesitatea modificării anumitor puncte din *Legea nr.157/2011 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind regimul străinilor în România, cu modificările și completările ulterioare*.

Nu în ultimul rând, a apărut necesitatea modificării *Legii nr.157/2011 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind regimul străinilor în România, cu modificările și completările ulterioare*, ca urmare a unei analize efectuate la nivelul Ministerului Afacerilor Externe, cu privire la oportunitatea înființării și funcționării, în cadrul acestei instituții, a Comisiei pentru contestarea refuzului vizelor de scurtă ședere, astfel cum este reglementată aceasta, în prezent, la pct.13 din Lege. De la data unei decizii a Consiliului cu privire la punerea integrală în aplicare, de către România, a dispozițiilor acquis-ului Schengen în domeniul vizelor, *Regulamentul (CE) nr.810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 cu modificările și completările ulterioare (Codul comunitar de vize)* va fi aplicat direct și în integralitate. Potrivit pct.13 și 18 ale art.III din *Legea nr.157/2011 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind regimul străinilor în România, cu modificările și completările ulterioare*, de la data aplicării integrale, de către România, a dispozițiilor acquis-ului Schengen, *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, se modifică și se completează cu norme care vizează, printre altele, înființarea unei Comisii de soluționare a contestațiilor privind refuzul acordării vizelor, ale cărei competențe, regulament de funcționare și procedură de lucru ar urma să fie stabilite prin ordin al ministrului afacerilor externe. Prin instituirea Comisiei în cauză este stabilit, în legislația națională, dreptul solicitanților de vize de a contesta la Comisie, deciziile misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale României, precum și deciziile Centrului Național de Vize cu privire la refuzul eliberării vizelor (în prezent, refuzul acordării vizei de scurtă ședere nu poate fi contestat) și cu privire la anularea/revocarea vizelor emise. Potrivit dispozițiilor *Legii nr.554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare*, solicitanții de vize ale căror cereri sunt respinse și care ar fi, totodată, nemulțumiți de răspunsurile Comisiei, la plângerile formulate cu privire la acest fapt, se pot adresa justiției pentru a solicita atât anularea deciziilor de refuz al acordării vizelor, de anulare sau revocare a vizelor emise, cât și repararea pagubei cauzate și, eventual, reparații pentru daune morale. Prin urmare, un solicitant nemulțumit de decizia unei misiuni diplomatice, a unui oficiu consular sau, după caz, a Centrului Național de Vize, cu privire la solicitarea sa de viză și care formulează o plângere prealabilă, are posibilitatea de a se adresa instanței de contencios administrativ, în situația în care apreciază că răspunsul primit nu este satisfăcător. În prezent, plângerile (de regulă, sub formă de petiție) astfel formulate, sunt soluționate de către sau cu sprijinul Centrului Național de Vize. Potrivit dispozițiilor invocate ale art.III, pct.13 și 18 din *Legea nr.157/2011 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind regimul străinilor în România, cu modificările și completările ulterioare*, toate plângerile prelabile ar fi supuse analizei și soluționării de către Comisia de contestare, urmând ca deciziile acestui for să fie susceptibile a fi atacate în contencios administrativ. Este de menționat faptul că, și în prezent, în absența unei comisii specializate, astfel cum ar fi Comisia de contestare, interesele legitime ale contestatarilor/solicitanților de vize sunt protejate prin pârghiile de care aceștia dispun, în condițiile legii. Ținând cont de acestea, precum și de analiza efectuată la nivelul MAE, care a relevat o potențială ineficiență și încărcare a procesului birocratic, prin înființarea și funcționarea Comisiei de contestare, a fost promovată propunerea de eliminare a dispozițiilor referitoare la acest for.

2. Schimbări preconizate

Pentru alinierea politicii naționale de vize la dispozițiile uniforme în materie, respectiv pentru conformitate cu dispozițiile *Regulamentului (CE) nr.810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 cu modificările și completările ulterioare (Codul comunitar de vize)*, a fost propusă asimilarea noțiunii de viză de tranzit, celei de viză de scurtă ședere. În acest sens, în mod corespunzător, au fost operate o serie de modificări conexe, precum reglementarea vizei de tranzit ca unul dintre scopurile pentru care poate fi acordată viza de scurtă ședere și stabilirea documentelor justificative necesar a fi prezentate la momentul solicitării unei astfel de vize.

Prevederile referitoare la prezentarea asigurării medicale de călătorie au fost completate pentru toate tipurile de vize române, cu mențiunea că asigurarea medicală de călătorie trebuie să aibă o acoperire de cel puțin 30000 EUR. Prin această propunere, se asigură alinierea cu dispozițiile corespunzătoare din *Regulamentul (CE) nr.810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 cu modificările și completările ulterioare (Codul comunitar de vize)* și se reglementează o practică ce fusese deja instituită în activitatea misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, în baza recomandărilor Comitetului de evaluare Schengen.

Ținând cont de ultimele evoluții în legătură cu climatul de securitate la nivel internațional, au fost propuse o serie de modificări ce vizează posibilitatea solicitării unor documente justificative suplimentare, în situațiile în care asupra circumstanțelor personale ale solicitanților de vize planează neclarități, posibilitatea de a efectua un interviu suplimentar cu solicitanții vizelor, inclusiv în decursul perioadei de examinare a cererii, fiind, totodată, reduse situațiile în care anumite categorii de străini pot beneficia de exonerarea de la îndeplinirea anumitor condiții generale, respectiv de la obținerea unei invitații aprobate de către Inspectoratul General pentru Imigrări din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, la solicitarea vizelor de scurtă ședere etc.

În perspectiva punerii în aplicare a acquis-ului Schengen, în *Legea nr.157/2011 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind regimul străinilor în România, cu modificările și completările ulterioare*, a fost propusă inserarea unor prevederi mai extinse cu privire la autoritățile competente să acorde vize cu valabilitate teritorială limitată, precum și la cooperarea interinstituțională consolidată, pentru stabilirea punctului de vedere al autorităților române cu privire la cererile de consultare prealabilă ce urmează a fi primite de către România, în conformitate cu dispozițiile art.22 din *Regulamentul (CE) nr.810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 cu modificările și completările ulterioare (Codul comunitar de vize)*.

Totodată, în *Legea nr.157/2011 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind regimul străinilor în România, cu modificările și completările ulterioare*, a fost propusă eliminarea instituției Comisiei de soluționare a contestațiilor privind refuzul acordării vizelor, dreptul de apel urmând a fi exercitat direct în instanță.

Prin înaintarea spre aprobare a unui proiect de ordin referitor la stabilirea competențelor, regulamentului de funcționare și procedurii de lucru ale Comisiei, în perspectiva înființării acestui for, au fost lansate măsurile necesare, astfel încât la data aplicării în totalitate a acquis-ului Schengen, Comisia să funcționeze. A devenit evident că, reglementarea instituirii unui astfel de for în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, trebuie să implice o plusvaloare adăugată activității instituției, precum și un beneficiu în favoarea contestatarilor, fiind, totodată, imperativ, ca activitatea unei astfel de comisii să fie consecventă, operativă și caracterizată de continuitate. Cu toate acestea, în procesul de elaborare a proiectului de Ordin pentru înființarea Comisiei de soluționare a contestațiilor privind vizele și de aprobare a Regulamentului privind organizarea, funcționarea, structura și procedura de lucru a Comisiei, au fost relevate o serie de elemente problematice, cu real potențial de a ridica dificultăți din punct de vedere al eficienței și

operativității, în defavoarea solicitanților: în condițiile existenței unor semnificative curențe de personal, dificultatea asigurării unor membri permanenți și supleanți, cu înaltă expertiză în materie de vize; dificultatea funcționării în condiții optime a Comisiei, în condițiile în care membrii vor îndeplini, a priori, alte atribuții în cadrul instituției; lipsa posibilității de remunerare a membrilor Comisiei, pentru activitatea și responsabilitățile suplimentare (în condițiile în care o instanță de judecată îi poate obliga la plata unor despăgubiri potrivit dispozițiilor art.16 alin.(1) și (2) din *Legea nr.554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare*); acțiunile inerente instituirii și funcționării Comisiei ar fi disproporționate prin raportare la scopul acestui for, în condițiile în care atât deciziile cu privire la refuzul eliberării vizelor, precum și deciziile de anulare sau de revocare a vizelor, pot fi contestate în condițiile *Legii nr.554/2004 cu modificările și completările ulterioare*; nu a fost identificată o potențială plusvaloare pe care examinarea contestațiilor, la nivelul Comisiei, să o aducă activității în domeniul vizelor, sau activității instituției ca un tot, prin raportare la potențialul consum de resurse etc.. Pentru definitivarea unui punct de vedere cu privire la oportunitatea înființării Comisiei, au fost analizate inclusiv abordările statelor membre Schengen, pe această linie. În anumite state membre este instituit un for similar, în altele nu. A reieșit că unicul element esențial îl constituie conferirea dreptului ca solicitanții vizelor să aibă posibilitatea contestării deciziilor în instanță, fără a reieși că existența unei astfel de Comisii ar aduce plusvaloare activității.

3. Alte informații

Nu sunt

Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat:

Nu este cazul.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative

a) Prin proiect sunt prevăzute modificări și completări care vor atrage după sine obligativitatea MAE de a instrui misiunile diplomatice și oficiile consulare, cu privire la schimbările preconizate; va fi necesar ca o parte dintre modificările propuse să fie implementate ca funcționalități în Sistemul Național de Informații privind Vizele; autoritățile române competente își vor consolida cooperarea, atât pentru acordarea vizelor cu valabilitate teritorială limitată, precum și pentru a răspunde la cererile de consultare prealabilă.

b) simplificarea procedurilor administrative – nu este cazul

2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Nu este cazul.

3. Impact social

Nu este cazul.

4. Impact asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații

Nu sunt

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)
 Proiectul de act normativ nu are impact asupra bugetului general consolidat.

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	Nu sunt					

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ (acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ):

a) acte normative care se modifică sau se abrogă ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

Se vor modifica Ordonanța de urgență a Guvernului nr.194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare și Art.III din Legea nr.157/2011 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind regimul străinilor în România, cu modificările și completările ulterioare.

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.
Nu este cazul.

1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare:

Proiectul de act normativ se conformează dispozițiilor legislației comunitare, prevăzute în următoarele documente:

- *Regulamentul (CE) nr.810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 cu modificările și completările ulterioare (Codul comunitar de vize).*

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente, făcându-se referire la un anume acord, o anume rezoluție sau recomandare internațională ori la alt document al unei organizații internaționale:

Nu este cazul.

6. Alte informații
Nu sunt.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Este necesar avizul:

Consiliul Legislativ

6. Alte informații

În sensul modificărilor propuse, a fost consultată structura responsabilă cu gestionarea domeniului armonizării legislative, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au fost îndeplinite procedurile prevăzute de Legea nr.52/2003 privind transparența decizională. Acțiunea de informare a fost realizată prin afișare pe site-ul Ministerului Afacerilor Externe.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

<p>3. Alte informații Nu sunt</p>
<p>Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare</p>
<p>1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente</p> <p>Instituțiile publice responsabile de implementarea măsurilor cuprinse în proiectul de act normativ sunt Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Afacerilor Interne.</p>
<p>2. Alte informații Nu sunt.</p>

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de **Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative privind regimul străinilor în România**, pe care îl supunem Guvernului spre adoptare.

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

LAZĂR COMĂNESCU

DRAGOȘ TUDORACHE

AVIZAT FAVORABIL:

MINISTRUL JUSTIȚIEI

RALUCA ALEXANDRA PRUNĂ